

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

Ca. i. Q[uod] achademici modestiores duerint aliis philosophis q[ui]s
temeritas excecauit vt darentur in sensum rebrobu[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70332)

lorū diffinitionē p̄sumptione temeraria nō assurgere: in quibus sine piculo nō erratur. Nemo aut̄ in iniuriā suā reputet quippiā dici cū nulla sit derogatio p̄sonarū / sed fugiendorū sola cōcussio vitiorū. In quo quidē me p̄stitū ire obsequiū tā mal̄ q̄ bonis arbitror dū in his approbat̄ qd̄ faciūt / & hi notatis vitiis possint p̄ficere vt p̄bentur. Sed hoc hactenus. Cur autem achademicos pre ceteris placebat imitari: sermo succinctus aperiet.

Cachademici modestiores fuerunt aliis philosophis q̄s te meritas excecauit. vt darent̄ in sensum reprobū. Capm. I

Antiquos quidē philosophos floruisse ingenii & studio profecisse iam nō celebris opinio est: s̄z omnibus in cōe persuasa sentētia. Ad res enī ex natura fere in cōprehēribiles studio & exercitatiōe viā sibi fecit ingenium / & illorū beneficio plurima publicata sunt posteris q̄b̄ gaudemus / & miramur inuentis. Mundū dimensū sunt: celum suis regulis subiecerunt: nature varias scrutati sūt causas: & vni uerlitatis opificem defecatis quodāmodo sunt oculis contēplati. Quasi ergo mole gigantea subuecti: & iam non humanis viribus roborati intumuerūt / induxerūtq; bellū gr̄e dei: de vigore rationis & libero confisi arbitrio / ac si scdm̄ fabulas essēt celo captiuo virtutū q̄bus efferebantur brachia iniecturi. Deiecti sunt itaq; dū alleuarent̄ / & dicentes se esse sapiētes: stulti facti sunt / & obscuratū est insipiens cor eorum / vt qui oīa fere pnouerant pniciōsissime errarēt / in maximis & variis distracti opinionib̄ etiā minima ignorarēt. Si cui nō fabularū instrumēta vilescūt / licet & ab hoste doceri sapiētis anim̄ nō detrectet / cū peculiar̄ popul̄ dei auro / argēto / vestib̄ / & toto ornatu egyptiorū resplēdeat: si gētiliū inquā figmēta vilescūt / sic dū in cāpo sēnaar fūda menta babilonis iacit impietas / dū turris elationis: & cōtradictionis machia / in celū erigē de alto precipitii a deo facta est liguarū diuisio: subtractoq; impiis vbi cōmertio / ex necessitate secuta est secessio populorū. Sic & philosophi dū ingenii sui machinas suo quodam theomachie genere in altū erexerūt: eis n̄e in commutabilis & indeficientis veritatis subtracta est vnitas / & ignorantie nebulis obuoluti: eorum que ab vna & singulari veritate vera sunt: maximam notitiam perdiderūt. vt in reprobū sensum dati esse conuincerentur ab operibus suis / & tanq̄ recedente duce / spiritu scilicet veritatis / dispergerentur in varias sectas erroris & insanias falsas. Et eo quidem miseriores effecti sunt / q̄ in his defectum suum minime cognoscebant. Hinc

Defecare est
rē mixtā a fe-
cib̄ segregare

Romani. i.

Exodi. iij. r. ij.

Genes. x. r. xj.

est q̄ dū p̄noen suā stoicus veneratur: oīa necessitatis lege constringit. Epicurus e contra/ dū rerū tuctur libertatem: dispositio nem euacuat: & oīa casibus fluctuare contendit. E regione cōsistunt: vtriusq̄ cultores/ & de singulis fere reꝝ articulis dimicāt: & quasi palladis sacramento astricti: solas paradoxas loquūtur/ aut kyriadoxas & eas vsq̄: quaq̄: veras esse p̄firmant. Achademici nō vitantes precipitiū falsitatis: in eo quidem modestiores sunt: q̄ defectū suū minime diffitentur: & in rerū ignorātia positi fere de singulis dubitant. Quod quidem longe tutius est q̄ incerta temere diffinire. Achademicorū quoq̄: iuuat opinio nem q̄ non modo eraclides pōticus & cicero noster in summa ingeniosorū virorū laude recepti tandem ad eos trāsierūt: s; & alii plures: quos percurrere longū est. Nōne ergo p̄ferēdi sunt alius: q̄s & asserēdi modestia: & tātorū virorū p̄medat auctoritas

C De errore achademicorum: & quos eorum liceat imitari/ & que sunt dubitabilia sapienti. **Capitulum. II.**

Non tamen omnes qui achademicorū cēsantur nomine hanc dico modestie regulam tenuisse/ cū & p̄fessio scissa sit. & pro parte tam nisi pateat q̄ errori. Quid enim ineptius q̄ fluctuare in singulis: & nullius rei habere certitudinē/ & nomen philosophi profiteri? Nā qui de omnibus dubitant eo q̄ nihil habeant certum: tā a fide q̄ a scientia alieni sunt. Licet enim fides ad sciētie brauiū nō pueniat: dum quasi per speculū vitatem absentiu contuetur: habet tñ certitudinem caligine ambiguitatē exclusa. Porro si de singulis achademicus dubitat: de nullo certus est nisi forte & hoc ipm incertū habeat/ an contrariis existētib⁹ in eodē: circa idē possit & dubius & certus esse. Sed an dubitat: incertū habet dū hoc ipm nescit an nesciat. Cū vero homo in eo ceteris aīalib⁹ prestat q̄ ratione viget & intelligentia: nam in sensib⁹ qui licet aīe sint corporis esse dicuntur/ facile superatur: neq̄ linci valeat equari per spicacia oculorum/ sus auditu preualeat: vultur aut canis odoratu/ gustu symeā: aranea tactu/ cum inquā discernendi & intelligendi viribus homo precedat/ quis prestantiorē bestiis: aut potius quis nō inferiorē & vt ita dicā quis brutiorē nō credat hominem: cui ratio nō discernit: intellectus nō sapit: cum & bruta ad quandā rationis imaginem quodāmodo videantur assurgere? Nam & canis suos discernit affectus/ beneficiorū memor ē/ familiaritatē cū homine ab expientia rerū & vsu cōtrahit & amicitie pre ceteris quasi fidem familiaribus exhibens rationis &

Stoici dicunt oīa de necessitate euenire. Epicuri q̄ oīa a casu & fortuna eueniunt. Pallas est deus belli.

Achademici de omnib⁹ dubitant.

De aīalib⁹ q̄ in corporeis sensibus excedunt hōiem.